

פרשת תצווה – זכור

קדושת הכהנים מול קדושת בני ישראל:

"וקדשתי את אהל מועד ואת המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי" (שמות כ"ט, מ"ד)
 קדושת המשכן והכהנים, נותנת להם מעמד מיוחד ומעלה אותם מעל לסביבתם הטבעית.

אצל בני ישראל, הקדושה פועלת הפוך – היא יורדת אליהם בצורתם הטבעית, נטמעת בתוכם והופכת ממש לחלק מהם – "ושכנתי בתוך בני ישראל.. וידעו כי אני ה'.. אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לשכני בתוכם.." (כ"ט-מ"ה, מ"ו)
 (עיון בפרשת השבוע)

פרשת זכור - מוציאים שני ספרי תורה. בראשון קורין ז' גברי בפרשת השבוע, ובשני למפטיר בפרשת זכור. (וקריאה זו חיוב מהתורה לקרוא בציבור).
 מפטירין שמואל א', ט"ו – 'כה אמר ה' צבאות פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל..!
 מוצש"ק ערבית בשמונה עשרה אומרים אתה חוננתנו, על הניסים".

(לוח א"י הרב טוקצינסקי)

שיעור פרשת השבוע: אליאב לזר

ימי החול		שבת פרשת תצווה	
04:59-05:07	זמן תפילין /טלית	17:26	הדלקת נרות
06:00	שחרית א'	17:35	14:00 מנחה
06:45	שחרית ב' (בביה"כ)		שיעור הלכה אקטואלית
08:20	שחרית ג' (בביה"ס)	06:45	שחרית א'
08:50-08:55	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
13:15	מנחה א' (בחז"א)	17:26	מנחה 12:30, 13:30
17:35	מנחה וערבית	14:15	מנחה (בני-עקיבא)
17:50-17:46	שקיעה	17:46	לימוד "מדור לדור"
20:10	ערבית	18:21	צאת השבת

שבת
 שלום

"והלכת בדרכיו" – קובץ הלכות לחג הפורים תשצ"ז

מאת: הרב ארי סט

"החיבור הזה לא חיברתיו ללמד לבני האדם את אשר לא ידעו, אלא להזכירם את הידוע להם כבר ומפורסם אצלם פרסום גדול..."
(מתוך הקדמת רמח"ל ל"מסילת ישרים")

פרשת זכור:

- א. בשבת שלפני חג הפורים, שבת פרשת תצוה, קורא המפטיר בספר דברים - 'זכור את אשר עשה לך עמלק'. יש אומרים שחיוב קריאת פרשה זו פעם בשנה היא מן התורה (שו"ע סי' תרפה, ז).
- ב. בעל הקורא צריך לכוון להוציא ידי חובה את השומעים בקריאת פסוקי 'זכור'. גם השומעים יכוונו לצאת בקריאת הקורא (מ"ב שם, ס"ק יד).
- ג. לדעת פוסקים רבים נשים פטורות מקריאת פרשת זכור, אבל נהגו הנשים לבוא לבית הכנסת לקריאה זו (יחווה דעת א, פד).
- ד. **קריאה נוספת של פרשת 'זכור' תתקיים בשבת בשעה 13:30 בבית הכנסת לפני תפילת מנחה.**

קריאת המגילה:

- א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לשמוע את קריאת המגילה פעמיים – בליל פורים וביום פורים. מטרת הקריאה היא לפרסם את נס ההצלה הגדול לו זכינו בימים ההם בזמן הזה.
- ב. במוצ"ש נאחר את זמן תפילת ערבית (18:55) על מנת שהציבור יוכל להתכונן לקריאת המגילה (הבאת מגילות, תחפושות וכו'). בצאת השבת (18:24) יש לומר 'ברוך המבדיל בין קודש לחול' (ללא שם ומלכות), ורק אז מותר להתחיל את ההכנות לתפילה ולקריאת המגילה. הבדלה תיערך בבית הכנסת לאחר סיום התפילה. מי שרגיל בכל מוצ"ש להבדיל בביתו - **לא לשכוח להבדיל** לאחר קריאת המגילה. מי שחושש שישכח להבדיל לאחר קריאת המגילה, יכול להבדיל בבית לפני תפילת ערבית.
- ג. בעל הקורא מברך שלוש ברכות לפני הקריאה – 'על מקרא מגילה', 'שעשה ניסים', 'שהחיינו' (שו"ע סי' תרצב, א). הקורא יכוון להוציא את הציבור ידי חובה בברכות ובקריאה, וכן כל אחד מהשומעים יכוון לצאת ידי חובה בברכות ובקריאה של הקורא (שו"ע סי' תרצ, יד).
- ד. אין לדבר ולשוחח באמצע הקריאה. כאשר האדם משוחח הוא אינו מאזין לקריאת המגילה, ואם הפסיד אפילו מילה אחת מהמגילה – לא יצא ידי חובה (שו"ע סי' תרצ, ד).
- ה. נהגו לקרוא בקול את ארבעת פסוקי הגאולה. בעל הקורא יחזור על פסוקים אלו כדי שכל הציבור ישמע אותן מתוך מגילה כשרה (שו"ע סי' תרצ, יז).
- ו. צריך לקרוא בנשימה אחת את עשרת בני המן. ונהגו להתחיל מיחמש מאות איש... עשרת'. בעל הקורא ימתין עד שהציבור יקרא ואז יקרא בקול מתוך המגילה (שו"ע סי' תרצ, טו).
- ז. מי שהחסיר מספר מילים, יכול להשלים אותן מהמגילה המונחת לפניו, ואפילו איננה כשרה (שו"ע סי' תרצ, ג ובמשנה ברורה ס"ק ז).
- ח. מנהג הכאת המן הוא מנהג קדום וחשוב, אך חשוב יותר לשמוע את סיפור המגילה, לכן נשתדל לשמור על המנהג בגבולות הטעם הטוב, כך שיתאפשר לשמוע את כל סיפור המגילה ברצף (שו"ע סי' תרצ, יז ובמשנה ברורה ס"ק נט-ס). אלו דברי המשנה ברורה על קיום מצוות חינוך בהבאת ילדים קטנים לקריאת מגילה (סימן תרפט ס"ק יח): "ועכשיו, בעוונותינו הרבים, נהפוך הוא. שלבד שאינם שומעים אלא הם מבלבלים שגם הגדולים אינם יכולים לשמוע וכל ביאתם הוא רק להכות את המן ובוזה אין האב מקיים מצות חינוך כלל. ובאמת מצד מצות חינוך צריך כל אב להחזיק בנוי הקטנים אצלו ולהשגיח עליהם שישמעו הקריאה

וכשיגיע הקורא לזכור שם המן האגגי רשאי הקטן להכותו כמנהגו אבל לא שיהיה זה עיקר הבאת הקטן לבית המדרש".

ט. בסוף הקריאה לאחר גלילת המגילה יברך בעל הקורא ברכת 'הרב את ריבנו' (שו"ע סי' תרצ, יז). אין לדבר עד סיום ברכה זו.

י. את המגילה יש לקרוא על הסדר ולא למפרע, לכן מי שאחר לקריאה והחסיר כמה פסוקים, לא יכול להשלים לאחר מכן את הפסוקים שהחסיר. עליו לשמוע את המגילה מהתחלה (שו"ע סי' תרצ, ו).

יא. בברכת 'שהחיינו' בקריאת היום יש לכוון גם על שאר מצוות היום (משלוח מנות, מתנות לאביונים וסעודת פורים).

יב. מי שמתכנן נסיעה לירושלים בימי הפורים (ראשון-שני) כדאי שיברר קודם מתי הוא אמור לחגוג את חג הפורים, מכיוון שלפעמים גם אנשי סעד יחויבו לחגוג בט"ו באדר.

קריאת מגילה לנשים:

א. אישה יכולה לקרוא את המגילה, ולכלל הדעות אף להוציא נשים ידי חובתן.

ב. על פי פסק הרמ"א נשים אינן חייבות בקריאת מגילה אלא בשמיעה בלבד. לכן תברכנה לפני הקריאה "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לשמוע מגילה" (שו"ע סי' תרפט, ב).

ג. גם הנשים תברכנה לאחר הקריאה ברכת 'הרב את ריבנו' (יביע אומר ח', או"ח נו, ציץ אליעזר יג, עג).

מתנות לאביונים:

א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לתת שתי מתנות לשני אביונים ביום הפורים.

ב. גובה מינימלי למתנה הוא שווה פרוטה, וכל המוסיף – הרי זה משובח (משנה ברורה סי' תרצד, ס"ק ב).

ג. כל מי שנותן מכספו לועדת הצדקה של הקיבוץ עבור מתנות לאביונים, יקיים את מצוות היום ע"י שליחים. המתנות יחולקו ביום הפורים למשפחות נזקקות באזורינו.

משלוח מנות וסעודת פורים:

א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לשלוח משלוח אחד הכולל שתי מנות לאיש או אישה ביום הפורים על מנת להרבות אהבה ושמחה בינינו.

ב. המשלוח צריך להכיל שני מיני מאכלים שונים (ואפילו אם ברכתם דומה הם נחשבים כשני מינים, כמו עוגה ובייגלה). בקבוק יין או משקה אחר נחשב גם הוא כמנה. את משלוח המנות יש לשלוח ביום ולא בלילה (שו"ע סי' תרצה, ד).

ג. אבל חייב בכל מצוות היום. נהגו שאין שולחים מנות לאבל כל י"ב חודש, ומותר לשלוח למשפחתו (שו"ע סי' תרצו, ו).

ד. כדאי וראוי להרבות יותר במתנות לאביונים ממשלוח המנות ומסעודת הפורים (רמב"ם הלכות מגילה פרק ב, יז).

ה. סעודת הפורים שאכלה בלילה לא יצא ידי חובתו, שכך הוא לשון המגילה **ימי** משתה ושמחה. אמנם נהגו להרבות בסעודה גם בלילה (שו"ע סי' תרצה, א).

ו. בברכת המזון (וכן בתפילה) יש להוסיף 'על הניסים'. מי ששכח יכול להוסיף בסוף ברכת המזון 'הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כשם שעשה לאבותינו...'. אם שכח גם שם – לא יחזור לברך (שו"ע סי' תרצג, ב וכן סי' תרצה, ג).

ז. גם מי שסיים את סעודת הפורים בלילה יאמר 'על הניסים' (שו"ע תרצה, ג).

ח. ראוי להרבות בשתיית יין בסעודה זו, זכר לנס המגילה שהתרחש כולו סביב למשתאות היין. מי שידוע ששתייה כזו תגרום לו להתנהגות שאיננה ראויה – ימעיט בשתייה (שו"ע סי' תרצה, ב. ביאור הלכה שם ד"ה עד דלא ידע).

'ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר' – כן תהיה לנו!

ביקור אצא סבתא רבא

השבוע זכיננו, רותי ואני, לחוויה מרגשת.

לפני מאה שנים בדיוק, באביב תרע"ז (1917), גורשו יהודי יפו-תל אביב צפונה על ידי הטורקים ששלטו אז בארץ, בעקבות התקדמותו של הצבא הבריטי מסיני צפונה (החברים המשתתפים בקורס "והארץ תרע"ד" במרכז הרצוג מודעים בוודאי לעובדות אלו).

חלק מהפליטים הגיעו אז לכפר סבא שהיתה אז כפר קטן. מאות הפליטים נאלצו לגור בחורשות האקליפטוסים בתוך סוכות רעועות. הם שהו שם כשנה וחצי בתנאים תברואתיים ותזונתיים ירודים מאד. מתוך אוכלוסיה של 1500 נפש, נספו כ-250 ממחלות ומרעב, והם נקברו בבית הקברות שנמצא כיום במרכז כפר סבא. בין הנספים היתה גם הרבנית חיה צביה הלוי, סבתא רבא של שלוימיק ושלי, שהיתה אז אלמנתו של הרב נפתלי הרץ הלוי, ששימש כרבה הראשי של יפו והמושבות בשנים 1886 – 1902.

השבוע התקיים לראשונה טכס אזכרה לנספים במלאת 100 שנה לגירוש. הטכס אורגן על ידי עיריית כפר סבא וחברה קדישא המקומית. השתתפו גם תלמידי בית ספר שלמדו את הנושא והעבירו מסכת מתאימה. היה נעים לראות כיצד מנחילים את מורשת העבר לדור הצעיר. אני התכבדתי לומר קדיש בשם צאצאי הנספים.

לאחר מכן התפזרו הצאצאים כל אחד לקבר יקירו, ולנו היתה חוויה מרגשת לעלות על קברה של הסבתא הגדולה שעליה שמענו רק מסיפורים.

אפי פלוין

ביקור בלאקיייה

ביום ששי, כ"ו באדר, ערב שבת "ויקהל - פקודי" - 24/3/17

נצא לביקור בלאקיייה בהדרכת המורה לערבית מר חליל אל – עצנא.

נבקר גם במרכז "רקמת מדבר" – לנשים בדואיות.

יציאה מסעד בשעה 09.30, חזרה (מוערכת) מלאקיייה בשעה 13.00

כולם מוזמנים (לא רק תלמידי החוג לערבית..)

להרשמה נא לפנות לעמית חביבאן או לעמית רבא

"משנכנס אדר... עיונים במגילת אסתר.

"צף גובה חמישים אמה"

אחשוורוש גידל את המן מעל כל השרים, "ראש-הממשלה". כשהוא עובר ברחוב, כלם כורעים ומשתחוים לכבודו, רק מרדכי עומד. המן מתרגז ומחליט להשמיד את כל היהודים ומוכן אפילו לשלם משכורת לרוצחים, כל הכבוד! עכשיו הוא רגוע. שבוע אחרי זה הוא חוזר ממשתה אסתר הראשון, הולך מלא גאווה, כולם משתחוים, ואז הוא פוגש את מרדכי, וההוא הפעם אפילו לא קם, ממשיך לשבת. זה מעלה להמן את הסעיף, והוא מגיע לעצבנות בדרגה תשע וחצי בסולם עשר. מגיע הביתה ומספר לאשתו, והיא מציעה שיעשו עץ גבוה 50 אמה, ומחר יתלו עליו את החצוף. המן שואל ואיפה יש עץ גבוה 50 אמה? אומר לו חרבונה שרוחב התיבה של נח היה 50 אמה ובטח נשארו שם עוד כמה עצים. (יש אומרים שאותו יום היה 14 למרץ למניינם וחרבונה נזכר שכתוב במגילה 'ונח בארבעה-עשר', אולי?). בקיצור, המן אומר או-קיי תביאו, ומחר אני סוגר את זה עם המלך. מכאן, דרך אגב, יודעים שבשושן הבירה היו מטוסים. כי אין שום אפשרות להגיע במשאית משושן לאררט ובחזרה בלילה אחד.

מה שנשאר תמוה בעיני זה הגובה. 50 אמה זה גובה של בנין בן 8-9 קומות! בקושי רואים מלמטה מי שנמצא למעלה, ואיך מרימים את התלוי לגובה כזה? צריך לשים על הקצה למעלה פלשנצוג! לא ברור.

חיפשתי בין הפרשנים ולא מצאתי מישהו שמתייחס לבעיה למה צריך גובה כזה. אבל מצאתי אצלי ספר בשם 'יוסף - לקח' על מגילת אסתר, והוא מסביר שהמן רצה שאחשוורוש יוכל לראות את העץ מהארמון שלו. ניסיתי לחשב מרחקים, אבל הוא לא כתב אם הכוונה היא שהוא יוכל לראות את העץ מ'חצר-גינת-ביתן-המלך', או מחלון חדר השינה (נדודי-שינה) שלו. אז ירדתי מהעסק.

ההנחה שלי היא שזרש חשבה שגם למרדכי יש 10 בנים, ושייתלו אותם ביחד, ואז לפי 4 אמות לבן-אדם, כפול 11 ועוד 3 מטר למטה, מגיעים ל-50 אמה. יתכן שזה מה שהיה באמת, אבל לי זה נראה פשטני מדי. חשבתי על אפשרות אחרת, יותר מסובכת, אבל יותר הגיונית.

המן חוזר ממשתה אסתר שיכור לגמרי, הוא קורא לזרש ולאזהביו, ומספר להם על עושרו ורוב בניו. באמת! זרש לא יודעת כמה בנים יש להם? והיא מיד מבינה שיש לו בנים מאשה אחרת. בכלל עד כמה שאני זוכר היו לה רק שתי בנות. היא רצה ל'יודעי-העיתים' שלה לברר מה קורה. הם מסתכלים בכוכבים ומודיעים לה שבכלל, מי שייתלה מחר זה המן ועשרת בניו. היא חוזרת הביתה לארגן את הנקמה. מציעה להמן להכין כאמור, עץ גבוה 50 אמה. היא מניחה שגובהם הממוצע של הבנים הוא שלוש וחצי אמות, אבל היא רוצה שיהיה להם כיף על העץ, שהסנדלים של פרשנדתא לא ישפפו את הקרחת של דלפון, ושהאנשים למטה לא ייקחו מטאטא וידגדגו לויזתא ברגלים, שיהנו על העץ!

ונשארה לי עוד בעיה קטנה. איך לא ראו 'יודעי-העיתים' שלה, שעשרת הבנים של המן ייתלו רק בעוד שנה?!. והאמת היא שגם אני לא יודע עד היום למה לא תלו את כולם יחד! האפשרות היחידה שאני מעלה בדעתי היא, שמישהו שם הגיש ברגע האחרון בג"ץ. וכידוע במקומותינו, בג"ץ זה סיפור של שנה לפחות.

אברהם י'ני

לחברי וחברות סעד היקריים

בימים אלו מלאו שלושה חודשים מאז התחלתי בעבודתי בסעד כמזכיר או יו"ר, (תלוי את מי שואלים) בקיצור החלפתי את בוקי לאחר אחת עשרה שנות עשייה מבורכות בתחומים רבים ושונים שקידמו וסייעו רבות בפיתוחה של סעד ועל כך אני רוצה להודות לו, וכמובן להודות גם על החפיפה המקיפה והיסודית (שעדיין ממשיכה, כי תמיד מתעורר עוד עניין המצריך בירור) ומאירת הפנים והעניינים ולאחל לבוקי הצלחה רבה בכל אשר יעשה ובטוחני כי עוד ימצא את האפיקים לשאת בעול הציבור.

במהלך התקופה הזו קיימתי פגישות רבות והשתתפתי בישיבות של ועדות שונות וזכיתי גם ליטול חלק באספות שדרכם למדתי וממשיך ללמוד על סעד, על התהליכים השונים שהיא עברה ועוברת ואט אט לגבש את דרכי בסעד. באתגרים בהם חשוב יהיה שנתמקד במהלך השנים הקרובות לצד העבודה השוטפת במגוון הנושאים והעניינים. ישנן מספר נקודות שצדו את עיני במהלך חודשים אלו כאדם המגיע מן החוץ ובאופן טבעי מבטי על הסביבה אחר.

סעד התברכה בקהילה רב דורית מגוונת מאד, לדבר זה יתרון עצום בחיי הקהילה השילוב של משפחות ותיקות לצד משפחות צעירות וחדשות בין שהן בנות ובני המקום ובין אם לאו מהווה אתגר והתמודדות המחייב את כולנו לגלות את המשותף והמחבר בין כולנו כדי להשתית את חיינו כאן על חזון וערכים המשותפים לכולם זהו תהליך ארוך המתמשך ומתחדש מעת לעת.

אין ספק כי אחת הנקודות המרכזיות תהיה הצמיחה הדמוגרפית או בקיצור הצמי"ד שבה נעסוק משלב של חידוד והגדרת היעדים והמשך בתכנון על כל היבטיו והביצוע של התשתיות כדי לאפשר את המשך ההתרחבות של סעד. קליטה והתרחבות הן מרכיב משמעותי בחיי הקהילה והן מתחילות מהשלב של איתור וגיוס המשפחות המתאימות להצטרפות לסעד עד לשלב של ההתאקלמות והשתלבות בחיי סעד תוך כדי חיבור לחזון.

ציר נוסף כמובן הוא חיזוק הקשר והחיבור בין המשק לקהילה הן המערכת המשקית והן הקהילתית בסעד עברו לא מעט שינויים במהלך שנות קיומן ועולה הצורך לעסוק בחיבור זה ולא לקבל את הדברים כמובנים מאליהם.

ניתן לתאם עם מירב מזכירת הקהילה פגישות עמי אני נמצא כאן בדרך כלל בימים שלישי וחמישי וכמובן ליצור עמי קשר בנייד : 0545684430 או במייל : mazkal@saad.org.il

מכס – גמולון

הודעה חשובה לציבור המשתמשים ברכבי הסידור

עקב תקלה בתוכנה הישנה בשנה האחרונה, חיוב השעות המופחת על "הזמנה מהיום להיום" חושב כבר מחצות הלילה ולא לפי "זמן הסידור בבוקר" – כפי שנקבע מראש.

עקב המעבר לתוכנה החדשה תוקנה הבעיה. החל מ- 15/3/17 נחזור להגדרה המקורית לפיה הזמנת רכב "מהיום להיום" תחשב החל משעה 7:00 בבוקר אותו יום.

ההזמנות שבוצעו עד השעה 07.00 באותו היום – יהיו בתעריף שעות יקרות מלא.

יחידת המחשב ואנלי הקהילה

הלוואי ויכולתי להביא את השלום

כאשר נופלת לצערנו, מחלה קשה על אחת או אחד מתוכנו, קמים אנשים מסביב לעזרה – החל מן המשפחה הקרובה, החברים, הקהילה, ובנוסף המערכת הרפואית המאפשרת טיפול מקצועי והמעניקה החזרים כספיים עבור טיפולים ונסיעות. ההתמודדות קשה מאד מכל הבחינות, והעזרה אף פעם לא משלימה את הפערים. ובכל זאת, אפשר לומר, ב"ה, שיש סביבה תומכת.

מעבר לגדר, המצב שונה. כאשר נופלת מחלה קשה על ילדה פלסטינאית, לעתים קרובות המערכת הרפואית ברשות אינה מסוגלת לטפל בה, והיא מופנית לטיפול מציל חיים באחד מבתי החולים בארץ. מרגע הבשורה על המצב הקשה ועד לקבלת אישור לצאת מן הרשות לטיפול, הדרך ארוכה, פתלתלה ורבת ביורוקרטיה (אישורים רפואיים מעזה, אישורים מבי"ח בארץ, אישורים מהרשות על התשלום לביה"ח, ואישורי יציאה מעזה שניתנים ע"י החמאס). הילדה, ואיתה מלווה אחד מורשה, מגיעה לבסוף למעבר הגבול ושם מחכה שיתנו לה לעבור. אולי חצי שעה. אולי 3 שעות. בסוף, בדרך כלל, הילדה והמלווה עוברים ומגיעים לצד הישראלי של המעבר.

ומה אז?.. הדרך מן המחסום לרמב"ם, לתל השומר, או לשערי צדק - ארוכה. המונית המחכה גובה סכום השווה למשכורת של שבוע של אבי המשפחה, במקרה והוא עובד. כאשר מדובר בטיפול כימותרפי שבועי, מדובר בהוצאה שאין להם דרך לשאת בה. למרות שהטיפול עצמו ממומן ע"י הרשות הפלסטינית, כל משפחה כזאת מתמודדת לבדה עם מסע ארוך, כואב, יקר ומנוכר.

במוצאי שבת, זכו באי המועדון לחבר לשמוע את סיפורו של יובל רוט, בן חצרים החי כיום בצפון. יובל איבד את אחיו אודי בנסיבות טרגיות של טרור. הוא הצטרף לקבוצה שנקראת "פורום המשפחות השכולות ישראלי – פלסטיני למען שלום ופיוס". יום אחד פנה אליו ידיד פלסטיני מן הפורום שבקש עזרה: טרמפ מאחד המעברים בצפון, לבית החולים רמב"ם, שם היה אמור בן משפחתו לעבור טיפול.

כך נחשף יובל למצב של החולים מ"שם". הוא הסיע את החולה לבית החולים וראה כמה משמעותית היתה העזרה. מאמץ קטן עבורו, עזרה ענקית למטופל.

עם הזמן, צירף יובל חברים ומכרים למעגל של מסייעים קבועים. הוא גילה כי הצורך עצום. עשרות חולים ומלווים בכל יום, מכל מעבר, זקוקים לעזרה זו, וכך יזם את העמותה הנקראת "הדרך להחלמה". מדובר במעגל של אנשים מכל הסוגים, מכל המגזרים, המוכנים לתת מזמנם לפי יכולתם ורצונם, כדי להסיע ילדים ומבוגרים לטיפולים מצילי חיים בבתי החולים בישראל.

יש מי שמתנדב פעם בשבוע, פעם בחודש, או באופן מזדמן. לוי"ז ההסעות הדרושות מתפרסם באתר האינטרנט וכל אחד רואה האם ומתי הוא יכול להגיע ולהסיע. לפעמים הלוך, לפעמים חזור. גיליתי בן משפחה שעובד בהיי-טק ברשימת המתנדבים. "בטח, כבר מזמן אני מסייע, לפני שאני יוצא לעבודה." במסגרת המפגש עם יובל, ראינו סרטון ושמענו סיפורים מרגשים על המפגשים בין המתנדבים לבין המטופלים, ועל קשרי ידידות הנרקמים משני צידי הגדר.

כל פעילי העמותה עובדים בהתנדבות. כספי תרומות הולכים כולם להחזרי דלק למי שזקוק, ולמימון ימי כיף לילדים החולים ומשפחותיהם.

פגשנו את יעל נוי, בת עלומים, האחראית על התאום הלוגיסטי בדרום על-אף שכבר לא גרה באזורנו.

הסיפור של יובל ועמותת "הדרך להחלמה" הוא סיפור נוגע ללב על אנשים התורמים בצניעות ובשקט מזמנם, פשוט כדי לעשות מחווה לאנשים שזקוקים לכך, שאין להם מענה אחר. בדרך זו, מראים לשכנינו פן אחר של ישראל ושל ישראלים המושיטים יד לעזרה ולשלום.

הלוואי ויכולתי להביא את השלום. אך בדרך קטנה זו, אוכל לפחות להראות פני שלום לאנשים שחיים כל כך קרוב אלי במציאות כל כך שונה. מציעה לבקר באתר האינטרנט של העמותה: www.roadtorecovery.org.il - שווה.

שרה פולק

נשף פורים – פיווי אנשים מבודדים

חברים מבוגרים הזקוקים לפיווי במוצאי שבת על מנת להגיע לאולם ספורט לנשף פורים [ואין להם מישוהו בקבוץ] מוזמנים לפנות לצפרירה שלומי או לחנוש שנון, עד כניסת השבת.

מלונות הדירה בציף ההפרכה

א'- מזוזות בדירה ששוכר החבר מן הקבוץ - שייכות לקבוץ. אין להוריד מזוזות אלה כאשר עוברים דירה. מותר להחליף את בתי המזוזה בבתים פשוטים, כגון פלסטיק.

ב'- מזוזה בדירה ששייכת לחבר - הרי גם המזוזה שייכת לו. לכן, כאשר עובר הדייר למקום אחר [בקבוץ או מחוץ לקבוץ] המזוזות לכאורה שייכות לו. אלא, שבדרך כלל עתיד חבר אחר לגור שם. והרי גם הוא צריך מזוזה. לכן, אין להוריד את המזוזות כאשר חבר עוזב את הדירה, אלא מותר לו [אם הוא עצמו קנה את המזוזות] לדרוש את מחיר המזוזות שהוא עצמו התקין. מותר גם להציב מזוזות לא מהודרות אם הוא הביא מזוזות מהודרות שלו. אך, אם הדירה עתידה לעבור שיפוץ לפני כניסת חבר אחר לגור בה, מותר להוריד את המזוזות.

אליהו שנון

"ונשמרתם מאד לנפשותיכם"

הקפידו ובדקו שהתחפוש או האביזר בו אתם משתמשים - אינו דליק!

אין לסמוך על תווית האומרת שהתחפוש אינה דליקה - חומר מעכב הבערה מתנדף במשך הזמן או נשטף בכביסה.

תרסיסים מסוכנים במגע עם הפנים ועלולים לפגוע בראייה.

שימו לב שהילד מסוגל לראות דרך המסכה והיא אינה חוסמת את שדה הראייה!

נפצים, פיקות, זיקוקין ושאר "מרעישין בישין"- מהווים סכנה. הם עלולים להתפוצץ גם בכיס ולגרום לפציעות ולכוויות!

"שורו, הביטו וראו" - חנוכת חדר האוכל!

מאת: כרמלה קוט

לאחר ארבע עשרה שנים של עבודה מייגעת, בתנאים בלתי אפשריים בחדרי האוכל ובמטבחים הראשונים של הקיבוץ, זכינו בשנת 1964 להתגשמות החלום - מטבח וחדר אוכל שנבנו לתפארת והיו מהמשוכללים והיפים בתנועה הקיבוצית כולה!

הפרימוסים והכיריים המפייחים והמסוכנים, הוחלפו בסירי קיטור ובמחבתות חשמליות. חדר האוכל הצר והרעוע הוחלף באולם רחב ידיים שהשתרע על כל השטח שמשמש כיום את הכלבו ואת אולם האריזה של הקייטרינג, ובו חלונות גדולים ומפיצי אור. המרצפות היו ישרות ובצבע הנכון. בהמשך השנים נוספו קומת הקרקע, שני חדרי האוכל הנוכחיים ואולם ההגשה.

ליווינו בהתרגשות את מהלך הבנייה שארך כשנתיים ובסיומו נרתמנו כולנו: חברים, ילדים בוגרים וזמניים, למבצע הנקיין הסופי. באסיפת החברים נקבעו כללי התנהגות בנכס "היקר" וועדת תרבות הכינה תכנית מרשימה לחנוכת הבית אליו הוזמנו השותפים לפרויקט הבנייה.

מסמר הערב היה אברהם הרצפלד, אבי ההתיישבות העובדת שלא החמיץ טקסים של הקמת יישובים חדשים ופיתוחם ונהג לסיים את דבריו בברכה חמה ולבבית ובשיר: "שורו הביטו וראו מה גדול היום הזה..." שתמיד סחף את הקהל.

וכשהחגיגה נגמרה... נרתמו צוותי המטבח וחדר האוכל לעבודה, שלמרות השיפורים המשמעותיים, היתה אמנם מאורגנת ונוחה, אך לא קלה כלל וכלל.

את "סדר העבודה" בחדר האוכל, קבעה חברתנו הוותיקה חנה קיני, והיא כללה: עריכת שולחנות וניקויים, הגשה בארוחות הבוקר והצהריים (ארוחות הערב הוגשו ע"י תורניות), קרצוף יסודי של המרצפות על ידי מגבים וסמרטוטי רצפה (מכונת שטיפה לא היתה אף בגדר חלום...) ניקוי חלונות וסניטציה, וכן את חדר המעבר בין חדר האוכל לבין המטבח. חדר המעבר שימש למטרות שונות, וביניהן פרלמנט שתיית הקפה של מתפללי מניין שחרית וחדר אוכל למאחרים.

מנהלות הענף התחלפו מדי מספר שנים והצוות כלל: חבר שהושאל ממקום עבודתו הקבוע לשלושה חודשים והיתר היו זמניים שנבחרו בקפידה אליהם הצטרפו שני בנות תיכון בזמן החופשות מהלימודים.

ובהגיע תורי לעבוד ב"חצר המלכות" התמלאתי בחששות ונכנסתי לתקופת נסיון שנמשכה... שש שנים - ממלחמת ששת הימים ועד ערב מלחמת יום הכיפורים... אם החזקתי מעמד היה זה בזכות האווירה הכללית ורוח הצוות.

לכבוד פורים הבעל"ט, הבאתי לפרסום את התרשמותו המבדחת של חברנו ליפא, במסיבת סיום הקדנציה שלו כעובד חדר אוכל.

התרגום והסברים גם הם מצורפים...

בתמונה המופיעה בראש העמוד - אברהם הרצפלד פוצח בשיר...

קדימה אוכל!

הקיבה כפי שידוע לכולם, תופסת מקום חשוב בגוף האדם.
ועל כן משתדל חבר הקיבוץ, למלאה ולהזינה בכל מה שנחוקץ.
והוא נעזר בצוות של עובדים, הדואגים את כל מחסורו להשלים.

כבר בבוקר השכם על כוס קפה ועוגיות, מספר יוסי אילן לכולם את החדשות
ומתחיל להתנהל ויכוח פרלמנטרי, האם טובה שליחותו של גונאר יארינג*
ג'ינג'י וקופו וסומברה באופן קבוע, מתחילים לנהל את ספורט השבוע.

ארוחת הבוקר מתחילה מיד בדרישה, לחיים רבלין ביצה רכה לאבשלום קשה.
חנן פינקלשטיין רוצה כל דבר פעמיים, כדי למלא את החלל בין המותניים
רצים להביא תה, למי? להגר כמובן, לאהרן פורת, ליוני וללאה גולן.

והנה קרבות ובאות בהילוך של נחת, עובדות המתסן היושבות על ה... כסא (עם חוט ומחט)
ואז יש להגיש להן לשולחן: לבן, תה, ביצים רכות ולחם לבן
הקפה שיהיה חם ובווער, ולא חשוב שהוא עומד על השולחן ומתקרר...
כי אז אפשר לקרוא לחגית*, והיא תחליף הקפה כמו תמיד

אל השולחן באים עובדי הדיר, בעלי תיאבון וסירחון למכביר...
עובדי החצר מגיעים בקבוצות גדולות, ומרימים מיד ידיים לבקשות שונות
אלי מלאכי- בצל, שניאור- מצות, שפרה – אנשובי, ולבנאים – ביצות
שמחה מגיע ומתחיל להרצות, ואלמלא הניקוי היה ממשיך עד חצות...

ובתוך כל המהומה הזאת, ג'ודי ואיימי* בשקט אולימפי לעבוד ממשיכות, כאילו זה טבעי לנקות עגלות
וגם אוכל לתת, לשטוף הרצפה, לעבור עם מגב, ולהגיש חלב קר בדרך אגב
לערוך שולחנות, לעזור בהורדה, להביא ריבה ולא לצפות לתודה...
לסדר את הלחם, חרדל למלאות, להכין לשבת מפות לבנות.

שעת עשר מגיעה, יושבים אין אונים, וכותב הטור* דואג למשקה ולמעדנים
יוצאים להינפש אך הסטודנטית מירושלים, מתחילה לעבוד במרץ כפליים
כי מהצית השבוע רוכשת היא השכלה, ומחציתו עובדת ומתכוונת להיות כלה
וחשוב לה לדעת בשמלת הכלה היכן התפר, ועוד דברים שהשתיקה יפה ואפשר לקרוא בספר...

שעת צהריים, צוות העובדים מוכן להסב יחדיו, לאכול סביב השולחן ואז באופן קבוע מגיעות נערות ה"במקום"* ומרימות ידיים, גם בלי להביט מה יש היום בתפריט ומבקשות "במקום" איזה דבר לא חשוב, העיקר שתביא אם אפשר אוכל של אתמול, אוכל של מחר, ואולי של מחרתיים, אם נשאר, רק לא אוכל של היום...

צוות העובדים ארוחתו גומר, ואל תפקיד הגשת הצהריים ממהר איימי דוחפת העגלה לבד ומחלקת מרק, דייסה וסלט ג'ודי וברוריה ושאר העובדים, עוזרים בהגשה ומהשולחן מורידים.

ישוב יש להגיש מנה מיוחדת, למי שגמרה או עומדת ללדת לרזים שרוצים להשמין, לשמנים שרוצים לרזות, כל אחד רוצה את חלקו במנות שונות ועל כל העסק הזה כרמלה הקטנה מנצחת אכן אולם מלא של בעיות, עולם גדוש של חוויות

על כן יהיה זה קשה כעת, אם צוות העובדים ייפרד מג'ודי איימי, ברוריה והמתאר, אך בלב הזיכרון יישאר מתקופה יפה משותפת שעברה, אך מי יודע אולי ניפגש שוב בחזרה.

מילון, מושגים ופירושים:

גונאר יארינג - שליח האו"ם למזרח התיכון לאחר מלחמת ששת הימים ששימש כמתווך בין ישראל למדינות ערב.
 חגית - בר"ט, בת התיכון.
 ג'ודי ואיימי - בנות ההכשרה האמריקאית.
 ברוריה - גולדשמידט, ערב נישואיה.
 'במקום' - תחליף למנה העיקרית למעוניינים.
 המתאר - ליפא כמובן!

"חדר אוכל" - גזירת נייר של אראלה, מתוך הספר: "אלף-בית של קיבוץ".

סיפורים *fe* כורים

למען האמת, רק הסיפור הראשון "שייד" לפורים, אבל למען הכותרת מותר קצת לשנות... ובכלל, בימינו דור ה"פוסט", מה זה כבר אי דיוק קטן. אנחנו במציאות אחרת, לאחר שגדול הדור, מר (מאוד) דונלד שטות"א, השליך לארץ אמת...אמנם הביטוי נשמע מוכר לאוזן יהודית – אבל, רבותי, להבדיל אלף אלפי הבדלות! אנו סומכים על כך ש"אמת מארץ תצמח"! עד כאן ההסבר לכותרת..

כיצד הופכת בדיחה פורימית לפדיחה פורימית:

שנים רבות נהוג היה, שמרכז המשק כותב מדי שבוע את המדור הסוגר את "עלים" – מהנעשה במשק. ויהי בימי מרכז המשק זאביק בן נון, בשבוע שחל בו חג הפורים, לא היה לו חומר מעניין ולכן פנה למחוזות הדמיון. כאן התעלה אף על רבה בר בר חנא בגוזמותיו. מה שאני זוכר – וזה מה שחשוב לענייננו – הוא מה שכתב על הלול. הוא תאר בהתרגשות כיצד הלולנים שלנו הצליחו "לשכנע" את התרנגולות להטיל ביצים מרובעות. המשיך והפריז בחשיבות ההישג להוזלת חמרי האריזה ולהגברת הרווחיות של הלול, ועוד ועוד, כיד הדמיון הפורה. החברים נהנו וצחקו למקרא הבדיחות, תוך הנחה שכנראה הקדים בשתייה שלא כדת, עד דלא ידע...

גם ההמשך מצחיק, אבל לא את כולם. לעיתון מעריב היה אז כתב לאזור הדרום, שמקום מושבו באשקלון כנראה ש"עלים" היה מגיע אליו, על מנת שיוכל לצטט חומרים לעיתונו. הבחור קרא את דברי זאביק, ו... הבינם כפשוטם...כנראה שגם העורך "הצטיין" בהבנת הנקרא – וכך התפרסה לה כותרת על פני מספר טורים בעמוד האחורי של מעריב: הישג עולמי ללולנים של קיבוץ סעד – הצליחו לייצר ביצים מרובעות! כשאני מנסה להבין, הכיצד בחורים משכילים (עיתונאים הם בוודאי משכילים – הלא כן?) אינם מצליחים להבחין בין סיפור לבדיחה, סבורני שאולי יש לזה קשר לריחוק של הצעירים מן הלוח העברי. לו למשל היתה ידיעה זו מתפרסמת באחד באפריל – היו כולם מבינים מיד, שמדובר ב"מתיחה", אבל פורים זה חג של הילדים...

אגב, אם תשאלו מדוע בחרו שקרני העולם את אחד באפריל ליום השקר הבינלאומי, אציע את ההסבר הבא – שאינו דורש לימודי ליבה ואף לא חמש יחידות במתמטיקה: אנא לכו אחורה כתשעה חודשים מ"חג המולד" – והגעתם לאחד באפריל, היום שבו החל ההריון "הרוחני", השקר הגדול ביותר והנפוץ ביותר בעולם.

האמת והשלום אהבו:

סיפור זה אינו שייך לפורים, אבל הכוכב המרגזי (זו לא טעות) בו הוא אותו כתב מעריב בדרום. בשנת 1966 עלה על הקרקע קיבוץ עלומים, שכננו. כבר בשנה זו נתגלעו חילוקי דעות בין עלומים לבין נחל עוז לגבי חלקה מסויימת, שכל אחד מן הצדדים טען "כולה שלי". באחד הימים עלו חילוקי הדעות דרגה והיה חשש שמדיבורים יעברו למעשים... משה אייל, שהיה אז מרכז המשק בסעד, שמע על כך והגיע למקום במהירות. בזכות יחסינו הטובים עם נחל עוז – וכמובן עם עלומים, שעברו את הכשרתם אצלנו, הצליח משה לשכנע את שני הצדדים לדחות את המחלוקת עד שהמוסדות המוסמכים יחליטו מי זכאי לעבד את החלקה.

ב"מעריב" הופיע הסיפור בשינוי "קלי", בשנים ההן טרם היכרנו את הביטוי עובדות אלטרנטיביות.. הכתב הדרומי הנ"ל סיפר, שחברי עלומים הזעיקו לעזרה את חברי סעד, ובכוחות המשותפים הם הכניעו במכות את חברי נחל עוז...

סעד שמים סמים:

גם הסיפור השלישי נוגע לאותו כתב, אבל יש בו יסוד אמיתי. יום אחד הופתעו חברי סעד לקרוא ב"מעריב" כותרת, המספרת שב"פופלי" בסעד מוכרים זרעי קנאביס!... הנושא הגיע לחקירה במשטרה. מכאן ואילך, אני מציע לקוראים לקבל את דבריי בכללותם, מבלי לבטוח בכל פרט – כי לא הייתי כמובן בסוד העניינים ומה שזכור לי אולי אינו מדויק. מקסימום – תהיה הזדמנות לבנימין סלנט לכתוב תיקונים בשבוע הבא...

המדובר במזון לציפורים, תערובת מוכנה שנקנתה בהולנד. התברר, שבתוך התערובת ישנם גם אחוזים בודדים של זרעי קנאביס – כנראה שיש ציפורים שאוהבות להתמסטל...אני מניח, שכאשר חוקר שואל את איש הפופלי האם זה נכון שיש זרעי קנאביס בתוך התערובת. הוא יענה כן, אבל...ובמקרה זה, ה"אבל" משנה את התמונה לחלוטין. כי הזרעים מעוקרים ואם הם ייזרעו – לא יצמיחו כלום. חוץ מזה בידינו מסמכים המעידים שביקשנו מהספק תערובת ללא קנאביס, ומסמך מטעם הספק, המאשר שהתערובת היא ללא קנאביס. (האישור היה מוטעה, כך התברר בדיעבד). אינני זוכר איך נגמר העניין, אבל אני מניח שהשאלה לא תפריע לכם לחוג את הפורים. זוכר אני את השמחה לאיד של הכתב שניכרה בין השורות, בעת הפרסום הרעשני והמוגזם...

איני יודע את סדר האירועים של הסיפורים דלעיל. אם הראשון היה אכן קודם – אולי האחרים נבעו מרצונו של בכתב לנקום בנו על שבגללנו זכה לבושה.... אם הסיפור הראשון קרה לאחר שני הסיפורים, אולי זה ענשו על יחסו אלינו. לאמיתו של דבר, ייתכן (וזה אף דעתי במחשבה שניה), שאין כל קשר בין המקרים...

אבל הבה נזכור את העיקר- ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר - כן תהיה לנו – אמן!

חנן אולן

על חג הסדר

במסגרת הפרויקטים לשנת ה-70, אנו עומדים להחליף ולחדש את המעמדים והשלטים עם שמות החברים והמשפחות.

השלטים החדשים יהיו בעלי עיצוב אחיד בצורתם ובגודלם, ייכתב שם משפחה אחד בלבד - בדומה לשלטים הישנים.

השמות הפרטיים ייכתבו לפי הרישום הרשמי.

מי שיש לו בקשה מיוחדת – כינוי או שם חיבה ורוצה ששם זה יופיע על השלט, מתבקש לשלוח את בקשתו עד סוף השבוע הקרוב, רצוי ב-sms, בווטסאפ או במייל (ניתן גם לשים בתא דאר בכתב ברור).

לזהבה ברט ישראלי 052-3900989 amosb@saad.org.il

להבה ברט ו113ות 70

הודעה

את שלושת העלונים הבאים: כי תשא, ויקהל-פקודי, ויקרא - יערוך גדי סמואל.

יש לתאם אתו שליחת מודעות ומאמרים בטלפון: 0525340566.

את החומר המיועד לפרסום בעלון יש לשלוח בקובץ וורד מצורף למייל של עלים:

alim@saad.org.il

ולאחר מכן לאשר קבלת המייל טלפונית עם גדי.

תוכנית פורים תשצ"ז

מוצאי שבת:

לאחר ערבית קריאת מגילה: בבית הכנסת – איתי וייס. חד"א ימין – אהר'ה אדמנית.
20: 15 – בבית מדרש קריאה נוספת – הרב ארי.

נשף פורים בשעה 21:00 באולם הספורט.

משתה נשים: לאחר הנשף במועדון לחבר.

יום ראשון:

06: 00 שחרית, קריאת מגילה (משוער 06: 30) – איתי וייס.

07: 30 שחרית, קריאת מגילה (משוער 08: 00) – ארה'ה אדמנית.

08: 30 קריאת מגילה נשים לנשים בית כנסת החטיבה.

10: 30 יריד פורים.

13: 15 לימוד עמוד יומי במסכת מגילה.

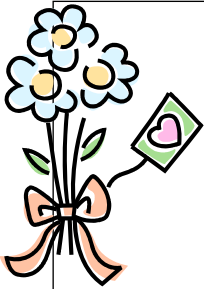
13: 45 תפילת מנחה.

20: 10 תפילת ערבית.

היריד 10: 30 – 12: 30 במתחם חדר האוכל

*עד ליריד ניתן יהיה להביא משלוח מנות לחיילים ולהניחו במיכל שיוצב במלתחה בין שני חדרי האוכל.

וצרות דת, ח'נוק, תרבות וצנ"ץ האלון

ברכות ותוצרות

לירדן אדור, לאורי לנדסמן ולרני צימבליסטה
ברכות לרגל גיוסכם לצה"ל - שתזכו לשרות מהנה ומועיל!

לאלישי צימבליסטה, לחובב לזר ולמעין גולדנברג – המשתחררים מצה"ל
נחיתה רכה באזרחות והרבה הצלחה בהמשך הדרך!

לחגית גולן ולמלי קסט המתמידות שנים רבות בהכנת החבילות לבנינו שבמסלול חומ"ש
במסירות ובאהבה, ועתה הן מסיימות את תפקידן – תודה!
הצלחה רבה לאחינועם גולן ולמירב דנין המחליפות אותן.

צוות חומ"ש וקהילת סעד

לכל מתפללי האני"ן השני בשבת (8:30)!

כדי לקרוא קריאת שמע בזמנה יש לקרוא לפני התפילה
שלוש פרשיות של קריאת שמע (שמע, והיה אם שמוע, ויאמר).
כך יש לנהוג בשתי השבתות הקרובות עד כניסתו של שעון הקיץ.

אירוצי קריאה לקהילת נשות סעד – פורים תשע"ז

שבת זכור

פורים כבר בשער וכמסורתנו מזה שנים, נקיים גם השבת, שבת 'זכורי' (שבת פרי' 'תצוה', יג' אדר תשע"ז)

תפילת מנחה לנשים וקריאת "זכור".

13.15 תפילת מנחה וקריאת "זכור"

13.30 שיעור קצר: גילי זיוון - "למה התחפשת?"

כולכן מוזמנות למועדונית החטיבה!

קריאת מגילה

"הכל חייבין במקרא מגילה, הכל כשרין לקרות את המגילה לאתוויי מאי? לאתוויי נשים, וכדר' יהושוע בן לוי,

דאמר ר' יהושע בן לוי נשים חייבות במקרא מגילה, שאף הן היו באותו הנס" בבלי, ערכין, דף ב: -ג.

נשות סעד – מבוגרות וצעירות, סבתות ונכדות, תושבות וחברות, מקומיות ואורחות!

כולן מוזמנות לשמוע מגילה בבוקרו של חג הפורים (יום ראשון, יד אדר תשע"ז, 12.3.17) מפי נשים ועבור נשים,

כדת וכדין, בשעה 8.30 בבית כנסת שבמועדונית!

להתראות – הלוות האראן

משתה נשים

המשתה יתחיל מיד אחרי ההצגה, ונפתח בדבר תורה שישמח את הנשמה.

ב- 22:40 תתחיל סדנת ריקודי בטן וריקודי עם. לאחר הסדנא נמשך בריקודי פורים, כולם..

שתיה כיד המלך וכיבוד טעים, העיקר שיהיה לכולן כיף ונעים.

שריינו את הערב והתארגנו מראש עם משלוחי המנות, השירים והריקודים יהיו במגוון סגנונות

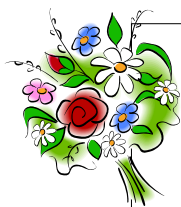
נוכחות כו-לכן חשובה, ומוסיפה לאווירה שמחה.

המשתה יתקיים במועדון לחבר

"ומברך: על מקרא מגילה ושעשה ניסים ושהחיינו-

אין עונים ברוך הוא וברוך שמו בברכות הללו שלא להפסיק"

(לוח א"י – הרב טוקצינסקי)

ללא כף, מלא טוב לראת חתונת הנכדה -

ערה בתם על יצא ונדוב כף ע"ל אולי

תלכי למחה ולנחת!